

ŠIAULIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „VOVERAITĖ“ VAIKŲ POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių lopšelio-darželio „Voveraitė“ (toliau – Lopšelis-darželis) vaikų pozityvaus elgesio skatinimo rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) reglamentuoja pozityvaus elgesio skatinimo principus, lygius, formas, priemones ir metodus.

2. Rekomendacijų tikslas – apibrėžti vaikų pozityvaus elgesio skatinimo modelį, kuriant pozityvią mokymosi aplinką, skatinant tinkamą vaikų elgesį, padedant vaikams įsitraukti į ugdymo(si) procesą ir patirti sėkmę.

3. Pozityvaus elgesio skatinimo modelis pagrįstas šiais principais:

3.1. BENDRUOMENIŠKUMO. Svarbu atpažinti ir skatinti visų bendruomenės narių (vaikų, pedagogų, įstaigos darbuotojų) pozityvų elgesį.

3.2. INDIVIDUALIZAVIMO. Sprendimai, susiję su vaiko pozityvaus elgesio skatinimu, priimami atsižvelgiant į jo amžių, brandą, psichines ir fizines savybes, poreikius ir kitas svarbias aplinkybes.

3.3. PRIORITETIŠKUMO. Siekiant tinkamo vaikų elgesio svarbu teikti prioritetą pozityvioms elgesio skatinimo strategijoms. Naudojant pozityvias elgesio skatinimo strategijas vaikų elgesio pokyčius galima konstruoti veiksmingiau nei taikant drausminamąsias priemones.

3.4. SISTEMIŠKUMO IR MODELIAVIMO. Pedagogų pozityvaus elgesio raiška skatina dažnesnes vaikų tinkamo elgesio apraiškas.

4. Pozityvus elgesys – tai veiksmas, kuris atitinka socialinį, kultūrinį, situacinį ir fizinę aplinkos, kurioje jis vyksta, kontekstą. Tai elgesys, kuris kuria gerą atmosferą, padeda palaikyti sveikus, draugiškus, saugius santykius.

II SKYRIUS POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO MODELIS

5. Vaikų pozityvus elgesys Lopšelyje-darželyje skatinamas trimis lygmenimis:

5.1. Lopšelio-darželio lygmeniu. Lopšelio-darželio bendruomenė savo elgesį modeliuoja vadovaudamasi įstaigos vizija, misija, vertybėmis, Etikos kodeksu. Vaikų pozityvaus elgesio skatinimas reglamentuotas Lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo programoje „Pažinimo takeliu“, socialinio pedagogo įgyvendinamuose projektuose, programose, grupių metiniuose ir savaitiniuose ugdymo(si) planuose. Vaikų pozityvus elgesys skatinamas įtraukiant juos į įvairius Lopšelio-darželio renginius (konkursai, viktorinos, projektai, akcijos ir kt.), teikiant apdovanojimus (diplomai, padėkos, atminimo dovanėlės);

5.2. grupės lygmeniu. Lopšelio-darželio grupėse, sukurtos ir vizualizuotos vaikų elgesio taisyklės, susitarimai, ritualai, kurie padeda kurti pozityvius vaikų tarpusavio santykius. Grupėse įgyvendinami ilgalaikiai ir trumpalaikiai projektai, organizuojami vaikų-šeimų-mokytojų bendri renginiai, išvykos, kurie mažina netinkamo elgesio apraiškas ir kuria saugią, pagarba grįstą mokymosi aplinką visiems ugdymo proceso dalyviams;

5.3. individualiu lygmeniu. Siekiant vaikų pozityvaus elgesio, jie skatinami nuolat reflektuoti savo elgesį, atpažinti ir tinkamai reikšti emocijas, į(si)vertinti. Už pozityvų elgesį vaikai skatinami privilegijomis, individualiomis veiklomis, pagyrimais ir kt.

6. Mokytojas kuria pozityvius santykius su vaikais ir taip prisideda prie pozityvaus elgesio mokymo ir skatinimo modelio įgyvendinimo Lopšelyje-darželyje:

6.1. mokytojas, pastebėjęs vaiko elgesio sunkumus, jį stabdo naudodamas pozityvias drausminimo priemones;

6.2. mokytojas kalbasi su vaiku. Pokalbio metu aiškinasi susirūpinimą keliančio elgesio priežastis, tariasi dėl problemos sprendimo. Numato skatinimo priemones ir/ar nusiraminimo būdus;

6.3. mokytojas konsultuojasi su Lopšelio-darželio švietimo pagalbos specialistu(-ais) dėl pokalbio su vaiku vedimo eigos, galimų susitarimų problemai išspręsti, tinkamiausios skatinimo sistemos vaikui;

6.4. mokytojas kalbasi su vaiko tėvais (globėjais), aptaria galimus vaiko netinkamo elgesio įveikimo būdus, susitaria dėl jų įgyvendinimo ir vaiko skatinimo patyrus sėkmę.

III SKYRIUS VAIKŲ SKATINIMO FORMOS/PRIEMONĖS

7. Pozityvus elgesio skatinimo formos:

7.1. socialinės (žodinės, neverbalinės). Vaikų pozityvus elgesys skatinamas pagyrimais, pastebėjimais, paskatinimais, palaikymo gestais, fiziniu kontaktu, elgesio refleksija, atsakomybių delegavimu, organizuojant ekskursijas, edukacijas, pramogas vaikams ir kt.;

7.2. privilegijos ir asmeniškai siūlomos veiklos, atsižvelgiant į asmeninį interesą (veiklos, laisvalaikis, pertraukos). Lopšelis-darželis numato tokias pozityvaus elgesio skatinimo priemones: individualus darbas/pertrauka naudojantis informacinėmis kompiuterinėmis technologijomis, individualizuotos užduotys, vaikystės mentorystė, pozityvioji lyderystė, prizai/siurprizai/apdovanojimai pagal grupės bendruomenės susitarimus, netradicinių erdvių lankymas ir kt.;

7.3. paremtos sensorine sistema (vizualinės, taktilinės, auditorinės, gustatorinės, olfaktorinės, vestibuliarinės, proprioceptinės). Pozityviam elgesiui skatinti Lopšelyje-darželyje naudojamos sensorine sistema paremtos priemonės: įvairios savęs į(si)vertinimo sistemos, „Šviesoforo“ metodas, Lopšelio-darželio „Išmanioji bibliotekėlė“ sensorinėje erdvėje, muzikos klausymas, kinetinio smėlio, šviesos terapija, knygelės ir kt.

IV SKYRIUS POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO LYGMENYS

8. Pozityvaus elgesio skatinimas:

Lygmenys	Pagalbos gavėjas	Pagalbos teikėjas	Tėvų informavimas
I lygmuo	Vaikas	Grupės mokytojas	Pozityvaus elgesio skatinimo poreikis fiksuojamas el. dienyne, taikomi individualūs pagalbos būdai, tėvai (globėjai) informuojami žodžiu.
II lygmuo	Vaikas	Pagalbos specialistai (socialinis pedagogas, logopedas, specialusis pedagogas, visuomenės	Organizuojamas tėvų (globėjų) ir pedagogų susitikimas, aptariami galimi vaiko susirūpinimą keliančio elgesio įveikimo būdai, susitariama

		sveikatos priežiūros specialistas)	dėl jų įgyvendinimo, atsakomybės, veiksmų, laiko.
III lygmuo	Vaikas	Vaiko gerovės komisija	Tėvai (globėjai) kviečiami į posėdį. Vaikui parengiamas individualus pagalbos planas (toliau – IPP), paskiriamas plano įgyvendinimą koordinuojantis asmuo, su planu supažindinami tėvai (globėjai) jį patvirtina savo parašais.
IV lygmuo	Vaikas	Kitos institucijos (Vaiko teisių apsaugos tarnyba, Pedagoginė – psichologinė tarnyba ir kt.)	IPP dalyviams nustačius, kad IPP priemonės yra neveiksmingos, rekomenduojama organizuoti Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) posėdį, kuriame sprendžiama dėl kreipimosi į Pedagoginę psichologinę tarnybą (toliau – PPT) vaiko specialiesiems ugdymosi poreikiams įvertinti. Jeigu vaiko tėvai (globėjai) nebendradarbiauja ir (ar) nevykdo VGK nutarimų, Lopšelio-darželio vadovas raštu kreipiasi pagalbos į savivaldybėje vaiko teisių apsaugą užtikrinančią instituciją ar savivaldybės VGK.

8.1. **I lygmuo.** Grupės mokytojų teikiama pagalba: ugdymo(si) pagalba, socialinių įgūdžių formavimas, prevencinė veikla, individualus darbas su vaiku, su vaiko šeima, darbas su grupe.

8.2. **II lygmuo.** Lopšelio-darželio specialistų (socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, visuomenės sveikatos specialistas) teikiama pagalba, vadovaujantis jų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

8.3. **III lygmuo.** VGK teikiama pagalba. Paskirtis – teikti pagalbą ir aiškintis netinkamo elgesio, socialinės adaptacijos, ugdymo(si) sunkumų ir kitų neigiamų socialinių reiškinių priežastis. VGK teikia konsultacinę pagalbą mokytojams, vaikui, šeimai.

8.4. **IV lygmuo.** Kitų institucijų pagalba. Lopšelis-darželis bendradarbiauja su sveikatos ugdymo, policijos, socialinėmis, Vaiko teisių, savivaldybės VGK, PPT ir kitomis institucijomis, siekdamas skatinti vaikų pozityvų elgesį bei suteikti vaikams reikiamą pagalbą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Su Lopšelio-darželio Vaikų pozityvaus elgesio skatinimo sistema vaikų tėvai (globėjai) supažindinami tėvų susirinkimo metu, informacija skelbiama Lopšelio-darželio internetinėje svetainėje.

10. Vaikų pozityvaus elgesio skatinimo sistemos pakeitimai ar papildymai tvirtinami Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu.